

Správa o činnosti pedagogického klubu

Prioritná os:	Vzdelávanie
Špecifický cieľ:	1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce
Prijímateľ:	Stredná priemyselná škola technická, Komenského 5, 085 42 Bardejov
Názov projektu:	Inovujeme a vzdelávame pre prax
Kód ITMS projektu:	312011Z527
Názov pedagogického klubu:	14a Klub učiteľov ČG
Dátum stretnutia pedagogického klubu	14. 12. 2021
Miesto stretnutia pedagogického klubu	Stredná priemyselná škola technická, Komenského 5, 085 42 Bardejov
Meno koordinátora pedagogického klubu	PaedDr. Zuzana Hiščárová
Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	https://iavpp.spsbj.sk/

MANAŽÉRSKE ZHRNUTIE:

Stručná anotácia

Zamerali sme sa na problematiku overovania a hodnotenia čitateľskej gramotnosti .

Prirodzenou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu je hodnotenie procesov a výsledkov práce žiakov. Zdôraznili sme potrebu vymedzenia rozličných foriem i spôsobov hodnotenia úspešnosti žiakov čítania s porozumením. Oboznámili sme sa s procesmi čítania, s porozumením úrovne čítania vo vyučovacom procese.

Kľúčové slová

Overovanie čitateľskej gramotnosti, procesy porozumenia textu, spôsoby hodnotenia, sebahodnotenie

Zámer a priblíženie témy písomného výstupu

Spôsoby výberu metód a foriem overovania čitateľskej gramotnosti, sebahodnotenie žiakov a výmena pedagogických skúseností medzi učiteľmi.

HLAVNÉ BODY, TÉMY STRETNUTIA, ZHRNUTIE PRIEBEHU STRETNUTIA:

Otvorenie stretnutia Klubu učiteľov čitateľskej gramotnosti

Koordinátorka Klubu učiteľov čitateľskej gramotnosti otvorila stretnutie klubu, privítala členov klubu a oboznámila s témou stretnutia – Overovanie čitateľskej gramotnosti-metódy a formy.

Diskusia, výmena skúseností, návrhy odporúčaní na zmeny v skvalitňovaní vzdelávania

Členka Klubu učiteľov čitateľskej gramotnosti, vyučujúca slovenského jazyka a literatúry, v úvodnom slove zdôraznila, že porozumenie textu je dôležitou podmienkou „vstupu“ žiaka do učiva. Učenie nie je zmysluplné a nie je efektívne, keď v ňom chýba porozumenie. Porozumenie textov (školských i mimoškolských) hrá mimoriadnu úlohu vo vývine dieťaťa.

Uviedla, že súčasná moderná doba vyžaduje, aby absolventi škôl neboli len nabití teoretickými vedomosťami, nepraktickými polyhistormi, ale aby dokázali riešiť problémy vyplývajúce z pracovného pomeru, zo situácie reálneho života. Dnešný maturant by mal vedieť efektívne komunikovať, pracovať v tíme. Mal by mať v sebe potenciál (a to aj s významným príspevom celoživotného vzdelávania a sebavzdelávania) stať sa všestrannou harmonickou osobnosťou, ktorá je schopná pružne reagovať nielen na súčasné výzvy.

Najdôležitejšie merania v oblasti školstva, do ktorého je zapojená Slovenská republika, sú TIMSS, PIRLS a PISA. Výsledky sú, žiaľ, iba priemerné.

Vymedzilo sa päť procesov úzko prepojených s úplným porozumením textu, ktoré sledovala pri hodnotení čitateľskej gramotnosti v predchádzajúcich medzinárodných meraniach a hodnoteniach PISA a ktoré zredukovala pre potreby jednoduchšieho spracovania výsledkov na tri rozsiahlejšie procesy:

1. nájdenie a získanie informácií

2. integrácia a interpretácia

3. **uvažovanie a hodnotenie** (v zásade spojenie 4. a 5. procesu, t. j. uvažovanie o obsahu textu a jeho hodnotenie a uvažovanie o forme textu a jej hodnotenie).

Čitateľská gramotnosť je schopnosť porozumieť textu a používať také písomné jazykové formy, ktoré sú vyžadované spoločnosťou a oceňované individuom.

Definícia čitateľskej gramotnosti zahŕňa v sebe rôzne komponenty:

1. situácia alebo kontext čítania,
2. štruktúra a forma textov používaných na čítanie,
3. charakteristika činností spojených s porozumením textu.

Čítanie sa môže uskutočňovať v rámci 4 typoch situácií:

- a) **čítanie na súkromné účely**, ktorým čitateľ uspokojuje svoje individuálne potreby alebo intelektuálne záujmy. Cieľom takéhoto čítania je prehĺbiť osobné vzťahy k iným ľuďom. Z hľadiska druhov textu patria sem súkromné listy, beletria, čítanie vo voľnom čase.
- b) **čítanie na verejné účely**, prostredníctvom ktorých sa môže čitateľ zúčastniť na verejnom živote spoločnosti. Z hľadiska druhov textu patria tu úradné dokumenty.
- c) **čítanie na pracovné účely**, žiaci takéto čítanie zatiaľ nevyužívajú a nestretávajú sa s ním.
- d) **čítanie na vzdelávanie** súvisí so získavaním nových informácií, ktoré sú súčasťou učenia sa. Materiály si často žiak nevyberá sám, ale predkladá mu ich učiteľ. Z hľadiska druhov textu patria sem texty, s ktorými sa žiaci stretávajú na vyučovaní.

Formy textov :

- a) súvislé texty
- b) nesúvislé texty

Význam čítania s porozumením:

- a) získavanie informácií
- b) utváranie širokého všeobecného porozumenia
- c) rozvíjanie interpretácie
- d) uvažovanie o obsahu textu a jeho hodnotenie
- e) uvažovanie o forme textu a jej hodnotenie

V ďalšej časti stretnutia členovia klubu sa zhodli, že pri plánovaní foriem hodnotenia sa učiteľ pripravuje na poskytovanie spätnej väzby, ktorá má byť formulovaná ako vecná informácia pre žiaka o splnení činnosti, o správnosti postupu, o príčinách neúspechu a pod. a využíva sa najmä v priebežnom hodnotení v procese učenia sa ako ústny alebo písomný komentár k práci žiaka.

V overovaní treba hodnotiť výstupy z učenia sa žiaka. Preto si učiteľ pripravuje klasifikáciu – kvantitatívne formy hodnotenia – bodovú stupnicu i percentuálne hodnotenie. Dôležité však je i slovné hodnotenie, teda kvalitatívna forma hodnotenia.

V priebežnom a záverečnom hodnotení používame kritériá vyplývajúce z cieľa a forma hodnotenia vyjadruje zvládnutie požadovaných kritérií. Ak je medzi jednotlivými krokmi systému hodnotenia súlad, zhoda, vtedy je naše hodnotenie správne.

Spoločne sme sa zhodli, že na overovanie čitateľskej gramotnosti využívame ústne skúšanie, ale i častejšie rôzne formy testov, aby sme tak získali spätnú formu. Tento proces si vyžaduje špecifický prístup v závislosti od vyučovacieho predmetu, tematického celku či samotného charakteru učiva.

Prirodzenou a potrebnou súčasťou kompetencií žiaka je schopnosť **sebahodnotenia**. Sebahodnotenie cielene formuje a zároveň využíva učiteľ aj v rozvoji čitateľskej gramotnosti žiakov. Efektívne a zmysluplné je vtedy, keď má učiteľ pripravené konkrétne prostriedky sebahodnotenia v dvoch oblastiach.

1.V prognózujúcom sebahodnotení ide o to, že žiak si vyberie činnosť podľa vlastných možností a schopností (počet úloh, poradie úloh....).

2.Na priebežné a záverečné sebahodnotenie pripraví učiteľ podmienky na sebakontrolu, ktoré umožnia odhaliť chyby v riešení, opravu a pod. Na to potrebuje žiak pomoc, oporu, vzor, napríklad pracovný list so sebakontrolou, v ktorom je uvedená úloha a správne riešenie.

Okrem toho sa odporúča, aby mali žiaci možnosť vyjadriť názor na svoju prácu, svoje pocity, napríklad v sebahodnotiacom liste, v ktorom posudzujú stupeň získaných vedomostí a porozumenie učiva.

Členovia klubu konštatovali, že uvedené možnosti hodnotenia čitateľskej gramotnosti je možné využiť na všetkých vyučovacích predmetoch, nielen spoločenskovedných. Uvedli, že je veľmi dôležité mať spätnú väzbu od žiakov, a to získanou akoukoľvek formou.

Záver stretnutia členov klubu

Členovia klubu spoločne skonštatovali, že vo vyučovacom procese je veľmi dôležitá príprava hodnotenia úspešnosti žiakov v čítaní s porozumením, zvoliť vhodné formy i jasné kritériá hodnotenia, aby bol výkon žiakov v súlade so vzdelávacím štandardom.

Výber spôsobov overovania čítania s porozumením závisí od vyučovacieho predmetu, tematického celku či samotného charakteru učiva.

Vypracoval (meno, priezvisko)	PaedDr. Zuzana Hiščárová
Dátum	14.12.2021
Podpis	
Schválil (meno, priezvisko)	Ing. Jaroslav Bujda
Dátum	15.12.2021
Podpis	

Príloha: Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu